

Bisdom Breda

Jubeljaar
2025

Getuigen van de hoop die in ons leeft

Het Jubeljaar 2025
in het bisdom Breda

Inhoud

Voorwoord bisschop Liesen	3
Pauselijke bul over het Jubeljaar: Hoop stelt niet teleur!	4 - 5
Het Jubeljaar in de pastorale zones	6 - 7
Handen uit de mouwen met Caritas	8 - 9
Activiteiten van het Jubeljaar	10 -14
Een verheven hoop	15
Gebed & Hymne van het Jubeljaar	16 - 17
Jubeljaren door de eeuwen heen	18 - 19
Enkele aanbevelingen	20

Elke 25 jaar viert de Rooms-Katholieke Kerk een jubeljaar en het eerstvolgende is in 2025. Een jubeljaar (ook wel 'heilig jaar' genoemd) legt de nadruk op de verzoening tussen God en de mensen en de mensen onderling. Het jubeljaar biedt een unieke gelegenheid om mensen dichterbij Christus te brengen en hen te begeleiden op het pad van leerling-zijn.

Deze brochure wordt zowel gedrukt als digitaal verspreid. Alle QR-codes in deze brochure zijn ook aanklikbaar in de pdf-versie. Bezoek ook onze themapagina van het Jubeljaar 2025 via: bisdombreda.nl/heiligjaar

Pelgrims van Hoop in een missionair bisdom

Het is altijd relevant om na te denken over hoe wij leven en waarom en hoe we onze keuzes maken. Wat houdt ons op de been? Wat geeft richting aan ons denken en spreken en handelen? Daarover gaat het in het komende jubeljaar: over hoop die ons als gelovigen doet leven, goed leven.

Het jubeljaar heeft Bijbelse wortels. In het Oude Testament vind je een groot aantal teksten over hoe het volk in het Beloofde Land moet leven. God is heilig en het volk moet leven op een manier die past bij de heilige en rechtvaardige God. Er zijn daarom veel voorschriften van sociale gerechtigheid. Concreet was er een voorschrift dat om de 7 jaar slaven werden vrijgelaten en in hun rechten hersteld. Iemand kon wel tot armoede vervallen en zich moeten verhuren (eigenlijk: slaaf worden) om te overleven, maar het voorschrift was: zoiets mag hooguit 7 jaar duren, dan moeten de familie of stamverwanten de "losser" worden ('hij die de losprijs betaalt') en zo iemand vrijkopen.

Deze oude wet kreeg een nieuwe diepte door de Babylonische ballingschap. Toen was nagenoeg het hele volk als slaaf weggevoerd. Als iedereen een balling en slaaf is geworden, is er niemand die na 7 jaar de losprijs betaalt. God heeft het toen op zich genomen en is de (ver)losser, geworden: door zijn genade was terugkeer mogelijk. Dat staat onuitwisbaar gegrift in het geheugen van het volk.

Toen Jezus zijn eerste openbare toespraak hield in de synagoge van Nazareth verwees Hij hiernaar en zei: "De geest des Heren is over mij gekomen, omdat Hij mij gezalfd heeft. Hij heeft mij gezonden om ... een genadejaar af te kondigen van de Heer." (Lc. 4, 18-19). Die woorden van Jezus betekenen: God betaalt opnieuw de losprijs; Hij geeft zijn Zoon en zijn Zoon biedt zichzelf als losprijs aan om te bevrijden uit de slavernij van het kwaad, waar de mensheid in verstrikt is. Wie dit aanneemt, staat anders in het leven. Aan zijn leerlingen heeft Jezus dit als missie gegeven: dit Goede Nieuws te verkondigen, zelf te beleven en nieuwe leerlingen te maken. Het jubeljaar is bij uitstek een tijd om te groeien als missionaire geloofsgemeenschap.

Paus Franciscus: Hoop stelt niet teleur

Op Hemelvaartsdag, 9 mei 2024, heeft paus Franciscus het Jubeljaar 2025 plechtig afgekondigd. De paus presenteerde tevens de Bul voor dit jaar: "Spes non confundit: Hoop stelt niet teleur" (Rom. 5, 5). "Hoop" is daarmee het thema van het Jubeljaar.

Heilige Deuren

In zijn bul kondigt paus Franciscus aan dat het jubeljaar zal beginnen met de opening van de Heilige Deur van de Sint-Pietersbasiliek op kerstavond 2024. Later, op 29 december, zal de paus de heilige deur openen van de aartsbasiliek van Sint-Jan van Lateranen, de kathedraal van Rome. Op diezelfde dag wordt in elke kathedraal over de hele wereld de heilige mis opgedragen door de plaatselijke bisschop om de opening van het jubileum te markeren. In het bisdom Breda wordt de heilige mis opgedragen in de Antoniuskathedraal in Breda.

Verkondiging van Hoop

Paus Franciscus verwijst naar de vele crises die de wereld heeft doorgemaakt, zoals de COVID-19 pandemie, sociale ongelijkheden en milieu-uitdagingen. Hij erkent dat de wereld lijdt onder een gevoel van angst en onzekerheid. Het jubeljaar biedt juist een boodschap van hoop: een oproep om niet in wanhoop te vervallen, maar de kracht van geloof, hoop en liefde te omarmen. De paus benadrukt dat de christelijke hoop geworteld is in Christus en dat deze hoop ons de moed geeft om te handelen in het aangezicht van moeilijkheden.

Onlosmakelijk met de hoop verbonden, zijn solidariteit en broederlijkheid. Paus Franciscus roept de kerk en de wereld op om opnieuw na te denken over hun verplichtingen tegenover de armen en gemarginaliseerden. Hij benadrukt de noodzaak om concrete stappen te zetten om ongelijkheid en onrechtvaardigheid te bestrijden.

Het jubeljaar biedt de kans om te reflecteren op de wereldwijde gemeenschap en te werken aan meer rechtvaardigheid, vrede en zorg voor de schepping. De paus moedigt een "cultuur van ontmoeting" aan, waarin mensen naar elkaar omzien en in elkaar het gezicht van Christus herkennen. "In de loop van het jaar", schrijft paus Franciscus, "moet alles in het werk worden gesteld om het volk van God in staat te stellen ten volle deel te nemen aan de verkondiging van de hoop op Gods genade."

Het jubileum eindigt op 28 december 2025 in de kerken over de hele wereld, waarbij de heilige deuren van de Sint-Jan van Lateranen, de Santa Maria Maggiore en de Sint-Paulus buiten de Muren op diezelfde datum worden gesloten. Het jubeljaar in Rome wordt afgesloten op het hoogfeest van Driekoningen, 6 januari 2026.

Lees de gehele pauselijke bul:

Het jubeljaar in de pastorale zones

In het bisdom Breda werken parochies met elkaar samen in pastorale zones. Samen bouwen we aan de ontwikkeling van de Missionaire Kerk. Als ledemaat van het Lichaam van Christus is iedere gelovige daarbij even belangrijk. Het komende jubeljaar is voor ons een mooie gelegenheid om dichterbij elkaar toe te groeien. We zoeken elkaar op als pelgrims van hoop, om het geloof met elkaar te delen en samen tekenen van hoop te stellen.

Paus Franciscus geeft ons voor het jubeljaar drie belangrijke aandachtsgebieden mee. Iedere pastorale zone is uitgenodigd om op deze drie gebieden gezamenlijke activiteiten te ontwikkelen. Probeer daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij activiteiten die al bestaan. Nodig andere parochies uit de zone bij deze activiteiten uit.

Samen getuigen van de hoop die in ons leeft

Jezus heeft ons een missie gegeven. We worden ons er steeds meer van bewust dat we eropuit moeten trekken om van Hem te getuigen. Organiseer straatmissies of doe mee aan Open Kerkendag op Tweede Pinksterdag. Organiseer een Week van Hoop met de Caritas en houd activiteiten die mensen hoop geven, zoals het bezoeken van zieken, ouderen of gevangenen.

Wat gebeurt er in jouw pastorale zone?

Ontdek het op deze overzichtspagina!

- Het laatste nieuws
- Reportages, fotoverslagen, video's
- Verdieping en inspiratie

Organiseer een fijne middag voor kinderen uit kwetsbare gezinnen of voor vluchtelingen. Op pagina 8 en 9 lees je hoe iedereen kan meedoen om de handen uit de mouwen te steken tijdens zo'n Week van Hoop.

Kom samen in kleine geloofsgroepen of Bijbelgroepen om te groeien in geloof. Ga met elkaar in gesprek en deel hoe je van de christelijke hoop kunt getuigen op je werk, in je vriendenkring, in het publieke domein of waar dan ook.

Samen de goddelijke barmhartigheid ervaren

Gedurende het hele jubeljaar zijn er vele mogelijkheden om Gods liefde heel nabij te ervaren. Avonden van Barmhartigheid of het sacrament van boete en verzoening zijn hiertoe heel geschikt. De veertigdagentijd is een uitstekende tijd om Gods barmhartigheid te ervaren. In de derde week van de veertigdagentijd vindt wederom het internationale gebedsinitiatief "24-uur voor de Heer" plaats. Kijk hoe je de eucharistische aanbidding kunt aanbieden op een vast moment in de week, mogelijk gecombineerd met het aanbod van het sacrament van boete en verzoening. Geef ook catechese over aanbidding en verzoening.

Samen pelgrimeren

Samen in geloof op pad gaan, samen pelgrimeren, is altijd een fijne en inspirerende ervaring. In mei vindt de landelijke bedevaart naar Rome plaats. In elke pastorale zone zijn de gelovigen uitgenodigd om een minipelgrimstocht te maken. Kies een bedevaartsplaats in de eigen pastorale zone en maak er als parochie samen een inspirerende 'pelgrims-tocht van hoop' van, waarbij iedereen vanuit zijn eigen parochie naar de bedevaartsplaats toekomt.

Stuur jouw ideeën in!

Heb jij een idee om de Missionaire Parochie in jouw parochie een stap verder te brengen? Laat het weten en stuur jouw idee in. Alle inzendingen worden meegenomen in het Missionair Beraad van het bisdom.

Handen uit de mouwen met Caritas

Paus Franciscus roept alle gelovigen op om zich in te zetten voor de naaste. Van harte willen we deze oproep beantwoorden met onze Caritas! In elke pastorale zone van het bisdom wordt in 2025 een **Week van Hoop** gehouden waarmee we in woord en daad Gods barmhartigheid willen delen. Een week lang willen we duidelijk maken dat Caritas een wezenlijk onderdeel is van de missionaire parochie en daarmee ons persoonlijke geloof en missie raakt.

Handen uit de mouwen!

Iedereen kan en mag meedoen! Gedurende de Week van Hoop houden de pastorale zones activiteiten die passen bij de aanbevelingen die paus Franciscus aandraagt en bij de Werken van Barmhartigheid. Geïnspireerd door ons geloof voelen we ons bewogen om onze handen uit de mouwen te steken voor onze naaste. Caritas is tenslotte niet een hobby van een enkeling maar de missie van de hele Kerk.

Wat er lokaal aan activiteiten mogelijk is, zal overall anders zijn. Maar het vertrekpunt is Gods liefde, die zich in Jezus aan ons geeft. Caritas is daarmee een wezenlijk onderdeel van de parochie, die ons rechtstreeks naar Christus leidt. God zendt ons uit om te doen zoals Hij, ons te geven aan onze naaste. Daarom beginnen en eindigen de parochies de Week van Hoop bij Christus in de heilige mis.

Iedereen telt mee

De dag waarop de caritas-actie plaatsvindt mag het hoogtepunt zijn van een programma dat zich in de week daarvoor kan opbouwen. Het staat de pastorale zones vrij om een week uit te kiezen die het beste uitkomt. Het is de bedoeling dat echt iedereen kan meedoen, ook de ouderen die misschien fysiek niet veel meer kunnen. Zij kunnen bijvoorbeeld een gebedskaart maken die door de hele parochie wordt gebeden in aanloop naar de Week van Hoop.

Hoe kan een Week van Hoop eruit zien?

Na een gezamenlijke startviering, kan in de week die volgt een lezing worden gehouden over de Sociale leer van de Kerk. Gezamenlijk kan de bul van de paus worden verdiept. Nodig iemand uit om te vertellen over het leven in de gevangenis, of hoe het leven eruit ziet van een vluchteling. Houd een avond met aanbidding van het Allerheiligste en bid in het bijzonder voor al wie meedoen met de Week van Hoop.

Caritas dichtbij en veraf

Caritas betekent elke naaste te zien als waardevol, als geliefd kind van God. In elke kwetsbare persoon die we tegenkomen, willen we Christus herkennen. Hij zelf zegt immers: "Al wat gij gedaan hebt voor een dezer geringsten van mijn broeders hebt gij voor Mij gedaan." (Mt. 25, 40). Elke naaste, dat zijn de mensen dichtbij, die we vanuit de parochie misschien al kennen. Maar het zijn ook de mensen die verder weg in nood zijn. Dit jaar steunt het bisdom Breda twee concrete projecten om noodlijdende medemensen te helpen. Het gaat om concrete doelen in het Midden-Oosten en Zuid-Soedan. Het bisdom onderhoudt rechtstreeks contact met deze initiatieven.

Via [bisdombreda.nl/caritas](https://www.bisdombreda.nl/caritas) kun je nog meer aanbevelingen lezen voor Caritas in de parochie. Ook tref je enkele voorbeelden aan van een flyer, gebedskaart en poster om aandacht te geven aan jullie **Week van Hoop**.

KALENDER JUBELJAAR

DEC

JAN

1 december 2024

Begin van de Advent

22 december 2024

Kerst Gezinsmiddag – Oosterhout

24 december 2024

Opening jubeljaar in Rome

29 december 2024

Opening jubeljaar in bisdommen

17 januari

Nieuwjaarsontmoeting in Sint-Willebrord

24-26 januari

Landelijk Jongerenweekend Helvoirt

8 februari

Landelijke conferentie Missionaire
Parochie Veenendaal

5 maart

Begin van de veertigdagentijd

Uitgelicht

De opening van het Jubeljaar

is in Rome. Daar opent paus Franciscus op zondag 24 december de heilige deur. Een week later, op zondag 29 december wordt het jubeljaar geopend in alle bisdommen en dus ook in het bisdom Breda. Om 10:00 uur starten we op het Begijnhof en om 10:30 uur vieren we de Eucharistie in de kathedraal.

Uitgelicht

Ga jij je in 2025 verder verdiepen in het geloof? Of ben je benieuwd bij welke **cursussen** je nog kunt aansluiten in 2025? Houd de themapagina Vorming in de gaten!

De kalender in deze brochure geeft alleen de activiteiten van het jubeljaar weer. Voor een overzicht van heel het kerkelijk jaar, download de liturgische kalender voor 2024-2025 van Berne Media:

10 – 13 maart

Retraite voor priesters en diakens

15-16 maart

Stille Omgang met busreis vanuit bisdom Breda naar Amsterdam

19 Maart

Bezinningsdag pastoraal werkenden en teamassistenten, pastoraal assistenten, past. projectmedewerkers

30 maart

Bijeenkomst rondom H. Marie-Adolphine, Ossendrecht

28 – 29 maart

Internationaal gebedsinitiatief 24-uur voor de Heer.

Paus Franciscus: "het christelijk leven een weg is, die ook behoefte heeft aan sterke momenten om de hoop te voeden en te versterken, de hoop die een onvervangbare gezel is en een glimp van het doel doet opvangen: de ontmoeting met de Heer Jezus."

Tips

Kom naar de **conferentie van de Missionaire Parochie**.

Kom als groep, doe samen inspiratie op om als geloofsgemeenschap nóg meer missionair te worden.

Tips

Houd een **Avond van Barmhartigheid** en breng Jezus heel dichtbij tijdens een moment van Eucharistische aanbidding. Bied daarbij ook het sacrament van boete en verzoening aan.

Doe in het weekend van 28 en 29 maart mee met het gebedsinitiatief **24-uur voor de Heer**.

APR

MEI

JUN

16 april

Chrismamis in Goes

26 april tot en met 3 mei

Bedevaart naar Rome – landelijk + gezinsbedevaart vanuit Bisdom Breda

11 mei

Roepingenbijeenkomst in Oudenbosch

27 mei

Bezinningsdag emeriti priesters en diakens en pastoraal werkenden met pensioen

juni (exacte data volgen)

- Pelgrimages in de pastorale zones;
- Ontmoetingsdag voor religieuzen;
- Informatie- en impulsavonden in de pastorale zones

9 juni

Open Kerkendag- 'Plekken van Hoop'

19 juni

1700 jaar concilie van Nicea

22 juni

Sacramentsdag

28 juni

Gezinsdag aan zee, Cadzand

Uitgelicht

In de Goede week voor Pasen wordt op woensdag 16 april de **Chrismamis** van het bisdom Breda gevierd. Vanaf 19:00 uur zijn gelovigen uit het bisdom welkom in de kerk te Goes. Tijdens de eucharistieviering wijdt de bisschop het chrisma en zegent hij de heilige oliën voor de doopleerlingen en de ziekenzalving.

Inspiratie

Paus Franciscus: 'De **pelgrimstocht** brengt niet toevallig een fundamenteel element van ieder Jubeljaar tot uitdrukking. Zich op weg begeven is karakteristiek voor wie op zoek gaat naar de zin van het leven. De pelgrimstocht te voet stimuleert de herontdekking van de waarde van de stilte, de inspanning, de wezenlijkheid zeer.'

JUL

29 juni

Maria Ommegang in Bergen op Zoom

4 - 6 juli

Weekend "Liefde & Seksualiteit" voor jongeren en tieners

8 juli

Feestdag H. Marie-Adolphine

15 augustus

Maria Tenhemelopneming
(patroonsfeest bisdom Breda)

AUG

Uitgelicht

Het bisdom Breda viert een **dubbel jubileum** in 2025.

In het Jubeljaar is het namelijk precies 25 jaar geleden dat de uit Ossendrecht afkomstige zuster Marie-Adolphine heilig verklaard werd in Rome.

Tijdens de nationale bedevaart naar Rome wordt een bezoek gebracht aan het moederhuis van haar congregatie.

**Wat doen wij
in de pastorale zone?**

---

oktober

Ontmoetingsdag emeriti priesters en diakens en pastoraal werkenden met pensioen

8 november

Landelijke Katholieke Jongerendag (KJD) georganiseerd door JongKatholiek

9 november

Diocesane roepingengebbedsbijeenkomst

19 november

Red Wednesday

28 december 2025

Afsluiting van het Jubeljaar in de H. Antoniuskathedraal in Breda

6 januari 2026

Afsluiting Jubeljaar in de Sint Pieter in Rome

Uitgelicht

Organiseer de **Week van Hoop** rond de feestdag van Sint Franciscus van Assisi en ontdek hoe zijn leven ook vandaag nog tot inspiratie kan zijn voor de geloofs-gemeenschap.

Uitgelicht

Tiener- en jongerengroepen zijn dé plek om stil te staan bij de grote vragen in het leven. Wat betekent hoop voor mij? Wat zou Gods plan zijn voor mijn leven? In het bisdom zijn er verschillende plekken waar je kunt samenkomen. In alle veiligheid en wederzijds respect. Je bent vrij om te ontdekken wat het katholieke geloof voor jou kan betekenen.

“Roeping is geen stem van boven die me vraagt om iets anders te zijn dan ik ben.

Het is een stem van binnen die me oproept te worden hoe ik bedoeld ben;

om de persoonlijkheid, die God me bij mijn geboorte heeft gegeven, te vervullen.”

~Thomas Merton

Een verheven hoop

Josephine Bakhita werd rond 1869 geboren in Darfur in Soedan. Op negenjarige leeftijd werd ze ontvoerd door slavenhandelaren, en vijf keer verkocht op de slavenmarkten van Soedan. Uiteindelijk kwam ze als tot slaaf gemaakte te werken voor een Italiaanse koopman, die terugkeerde naar Italië ....

Hier leerde Bakhita een heel ander soort "meester" kennen – in het Italiaans dialect gebruikte ze de naam "paron" voor de levende God, de God van Jezus Christus. Tot dan toe had ze alleen meesters gekend die haar verachtten en mishandelden, of die haar op zijn best als een nuttige slavine beschouwden. Nu hoorde ze echter dat er een "paron" is boven alle meesters, de Heer van alle heren, en dat deze Heer goed is. Ze kwam te weten dat deze Heer haar zelfs kende, dat hij haar geschapen had – dat hij werkelijk van haar hield. Ook zij werd bemind, en door niemand minder dan de allerhoogste "Paron". Ze was bekend en geliefd en er werd naar haar uitgekeken. Sterker nog, deze meester had zelf het lot aanvaard om geselsd te worden en nu wachtte hij op haar "aan de rechterhand van de Vader".

Nu had Bakitha "hoop" - niet langer alleen de bescheiden hoop om meesters te vinden die minder wreed zouden zijn, maar een verheven hoop: "Ik ben definitief geliefd en wat er ook met me gebeurt, ik word opgewacht door deze Liefde. En dus is mijn leven goed." Door de kennis van deze hoop was ze "verlost", niet langer een slaaf, maar een vrij kind van God. ....

Op 9 januari 1890 werd ze gedoopt en gevormd en ontving ze haar eerste heilige communie. Op 8 december 1896 legde ze in Verona haar religieuze geloften af en maakte verschillende reizen door Italië: de bevrijding die ze had ontvangen door haar ontmoeting met de God van Jezus Christus, voelde ze dat ze moest uitbreiden, ze moest worden doorgegeven aan anderen, aan een zo groot mogelijk aantal mensen. De hoop die in haar geboren was en die haar "verlost" had, kon ze niet voor zichzelf houden; deze hoop moest velen bereiken, iedereen bereiken.

Gebed

Vader in de Hemel,
moge het **geloof** dat U ons gegeven hebt in uw Zoon,
Jezus Christus, onze broeder,
en moge de vlam van **liefde** die in ons hart is ontstoken
door de Heilige Geest,
in ons de zalige **hoop** doen herleven op de komst
van uw Koninkrijk.

Moge uw genade ons onvermoeibaar maken
in het zaaien van evangelische zaden
die de mensheid en de kosmos van binnenuit omvormen.
Moge uw genade ons standvastig maken
in de zekere verwachting van een nieuwe hemel
en een nieuwe aarde,
wanneer de machten van het kwaad zijn overwonnen,
en uw glorie voor eeuwig zal worden geopenbaard.

Moge de genade van het Jubeljaar in ons,
Pelgrims van Hoop,
een verlangen doen herleven
naar de schatten van de hemel.
Moge diezelfde genade de vreugde en vrede
van onze Verlosser
over de hele aarde verspreiden.
Aan U, onze God, te allen tijde gezegend,
zij glorie en lof in eeuwigheid.

Amen

Hymne

'Vlam van liefde, hoop die ons doet leven, hoor ons lied, een lofzang uit ons hart.' Zo begint de Nederlandse vertaling van de hymne voor het Jubeljaar 2025. Van deze hymne is de bladmuziek beschikbaar, met de verschillende varianten voor meerstemmigheid.

De hymne is een internationaal lied voor het Heilig Jaar 2025. De originele tekst is van Pierangelo Sequeri. De muziek is van Francesco Meneghello. De hymne is in verschillende talen beschikbaar.

Beluister de hymne & download de bladmuziek!

Nederlandse versie
Geschikt voor koren

Jubeljaren door de eeuwen heen

In de tijd van het Oude Testament begon en eindigde ieder jubeljaar met de plechtige viering van de grote verzoendag op jom-kippur. Op die dag werd op een ramshoorn geblazen. De Hebreeuwse naam voor dit jaar luidde daarom anat-hayyobel, wat letterlijk betekent “jaar van de ram”.

De gebruikelijke omschrijving in de eerste eeuwen van de christelijke tijd was (jaar van de) “remissio”, kwijtschelding. De grote bijbelvertaler Hiëronymus maakte in de 4e eeuw een bijbelvertaling voor het volk maar kende geen Latijns woord dat paste; hij verzoon een nieuwe uitdrukking namelijk: ‘jubileus’ wat ongeveer hetzelfde klonk als yobel. Daaraan danken we het bekende woord jubieum en het jubeljaar!

In de christelijke jaartelling, na het eerste jubeljaar in 1300, stelde Paus Bonifatius VIII de frequentie van Jubelvieringen vast op elke 100 jaar. Na een verzoek van de inwoners van Rome aan paus Clemens VI (1342) werd de frequentie verhoogd naar elke 50 jaar. In 1389, ter herinnering aan het aantal jaren in het leven van Christus, koos Urbanus VI ervoor om de jubileumcyclus vast te stellen op elke 33 jaar en riep op tot een jubileum in 1390- hoewel het pas na zijn dood werd gevierd door paus Bonifatius IX.

Bonifatius IX verleende in 1400, aan het einde van de eerder vastgestelde periode van 50 jaar, zonder van tevoren een jubeljaar te hebben uitgeroepen, een jubelaflaat aan de pelgrims die naar Rome waren gekomen. In 1425 vierde Martinus V een nieuw jubileum en opende voor het eerst de heilige deur van Sint-Jan van Lateranen.

De laatste paus die een jubeljaar afkondigt in de cyclus van 50 jaar was Nicolaas V in 1450. Paulus II verkortte de inter-jubelperiode tot 25 jaar en in 1475 werd een heilig jaar gevierd door Sixtus IV. Vanaf dat moment werden er

Elke vijftig jaar sinds 1300

met regelmatige tussenpozen gewone jubilea gehouden. Helaas verhinderden de Napoleontische oorlogen de vieringen van de jubilea van 1800 en 1850. De jubeljaren werden hervat in 1875, na de annexatie van Rome door het Koninkrijk Italië, hoewel het dat jaar zonder de traditionele plechtigheid werd gevierd.

Met de bul *Antiquorum habet* riep Bonifatius VIII het jaar 1300 uit tot jubeljaar. Minstens twee miljoen gelovigen kwamen dat jaar naar Rome. Bovenstaande fresco van Giotto di Bondone herinnert aan de afkondiging van dit jubeljaar.

Een weetje: Ook de bekende dichter Dante Alighieri was waarschijnlijk voor het Jubeljaar naar Rome gegaan. In sommige canto's van zijn Goddelijke Komedie verwijst hij naar het jubileum.

Inleiding bisschop Liesen:

Pelgrims van Hoop in de gezondheidszorg

Promotievideo van het jubeljaar:

Christelijke hoop is een geschenk van God

bisdombreda.nl

Uitgave Bisdom Breda 2024

Afbeeldingen: Annett Klingner p. 4-5; Worshae p. 16-17; Giotto di Bondone p. 19

Vormgeving en illustraties: Bisdom Breda